

# Rapport genomförandet av 2022 års klimatlöften

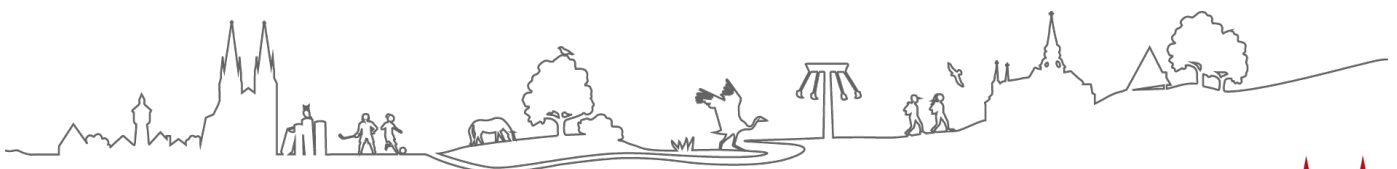
## Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om...

... är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen i Västra Götaland i samverkan med andra aktörer. Alla kommuner i länet har undertecknat målet att Västra Götaland till 2030 ska vara en fossiloberoende region. Satsningen innehåller 20 klimatlöften med stor potential att minska klimatpåverkan.

## Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade att anta 15 klimatlöften för 2022. Skara kommun har genomfört 10 av 15 klimatlöften 2022.

- Vi har en laddplan för kommunen (ny) **Ja, genomfört.**
- 1. Våra nya personbilar är klimatbonusbilar \* **Nej, men påbörjat.**
- Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal **Ja, genomfört.**
- Vi använder en klimatstyrande parkeringsplan/policy **Nej, men påbörjat.**
- Vi analyserar inköpsens klimatpåverkan och ställer krav i prioriterade upphandlingar \* **Ja, genomfört.**
- Vi minskar inköpen av fossilbaserade engångsprodukter \* **Ja, genomfört.**
- Vi använder cirkulära möbler \* **Nej, men påbörjat.**
- Vi möjliggör för medborgarna att låna/hyra produkter istället för att köpa \* **Ja, genomfört.**
- Vi mäter matsvinn i offentlig verksamhet och har mål \* **Nej, men påbörjat.**
- Vi beräknar klimatpåverkan från maten i offentlig verksamhet och har mål \* **Ja, genomfört.**



- Vi genomför energieffektiviseringar \* **Ja, genomfört.**
- Vi installerar solenergi \* **Ja, genomfört.**
- Vi har en koldioxidbudget \* **Nej, men påbörjat.**
- Vi finansierar investeringar i egen verksamhet genom grön obligation \* **Ja, genomfört.**
- Vi arbetar aktivt med invånarnas engagemang för klimatet (ny) **Ja, genomfört.**

## Så här gick arbetet med klimatlöftena under 2022

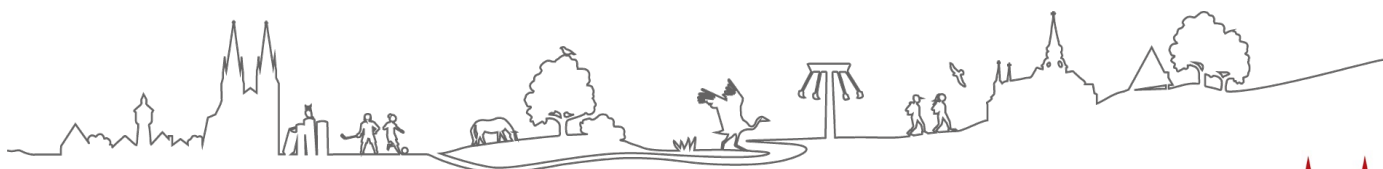
### Vi har en laddplan för kommunen

*Det innebär att kommunen kartlägger laddmöjligheter och tar fram en plan för laddning av fordon där kommunen har rådighet vid bostäder, arbetsplatser, handel och besöksmål. Planen ska peka ut kommunens ansvar och hur kommunen kan samverka med aktörer som tillhandahåller laddning. På parkeringar vid kommunägda bostäder ska boende erbjudas laddmöjligheter. Planen ska utformas så att hållbart resande prioriteras, parkeringsplatser samnyttjas och att parkering och laddning prissätts marknadsmässigt.*

Ja, genomfört. Kommunen har tagit fram en strategisk laddplan för lätta fordon där förutsättningar, ansvar och mål för kommunens laddinfrastruktur presenteras. Dessutom har politiker, förvaltningar och kommunala bolag informerats om behovet av långsiktiga investeringar och kommunens roll för lokal laddinfrastruktur. Laddplanen presenterades för kommunstyrelsen i december 2022.

En av de viktigaste slutsatserna i den strategiska laddplanen var att det saknas en fordonsansvarig som ansvarar för kommunens laddstationer och för införskaffning, avyttring och drift av de kommunägda lätta fordonen. Detta medför att det idag vilar på de enskilda bolagen och förvaltningarna att tillse att alla införskaffade nya fordon är fossilfria och att laddstolpar sätts upp.

Ett styrdokument med policy och riktlinjer för hur laddningen och betalningen bör ske kommer tas fram under våren 2023.



## Våra nya personbilar är klimatbonusbilar

*Det innebär att alla nya avtal vid köp och hyra av personbilar till kommunal verksamhet ska vara bilar som uppfyller krav på att få bonus i fordonsskatt. Endast undantagsvis väljs andra personbilar som då ska uppfylla Upphandlingsmyndighetens baskrav, efter intern dispens.*

Nej, men påbörjat. Anledningen sägs vara att det saknas laddmöjligheter. Service och teknik har i år satt upp 18 laddplatser på Harven och beställt 13 elfordon och 7 dieselfordon. Omsorgsförvaltningen har införskaffat 5 elhybrider och 1 dieselbil i år samt beställt 14 dieselfordon för 2023. Byggenheten har beställt en dieselbil. Barn och utbildning har inte införskaffat några personbilar under året. Centrubostäder har införskaffat en Renault Kangoo E-TECH under året. Alla Centrubostäders arbetsmaskiner kommer köras på HVO.

## Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal

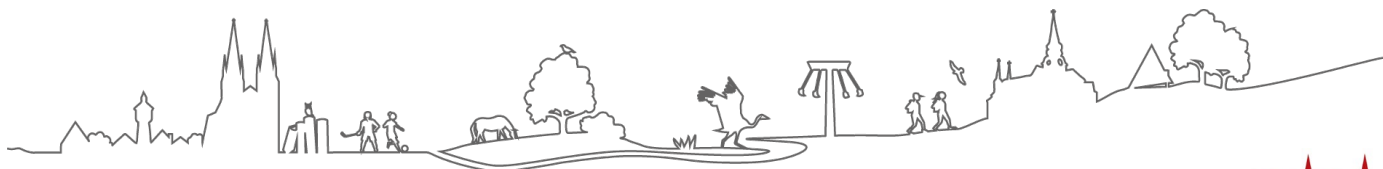
*Det innebär att vi ställer miljö- och klimatkrav i alla avtal där transporter upphandlas, exempelvis postleveranser och avfallstransporter. Vi ställer också miljökrav i mer än 50 procent av upphandlingar av varor och tjänster som kräver omfattande transportarbete, exempelvis matleveranser, städ- och kontorsmaterial och parkeringsövervakning.*

Ja, genomfört. Skara kommun ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal. Detta sker av berörd kommunal verksamhet i samverkan med Upphandlingsstaben i Lidköping. Ett samarbete inom V6 kommunerna inleddes 2021 för att kunna ställa samma krav. Under 2021-2022 analyserades bland annat de upphandlingar som skett som berör kommunens skolskjutsar och livsmedel.

## Vi använder en klimatstyrande parkeringsplan/policy

*Det innebär att möjliggöra samnyttjande av parkeringsanläggningar, att prioritera besöks- och handelsparkering i centrala områden framför annan parkering, att se till att gatuparkering inte är subventionerad jämfört med parkeringshus, att möjliggöra flexibla parkeringstal med stimulans av bilpooler samt att frikoppla parkeringskostnaden från hyran av lägenheter.*

Nej, men påbörjat. Revidering och fortsatt arbete i riktlinje med handlingsplanen för parkeringsstrategin pågår delvis men har fått stå tillbaka på grund av arbetet med översiktsplanen och personalvakanser. Frågan kring parkering och cykelåtgärder diskuteras dock flitigt i flertalet av de dialoger som förs vad kring gestaltning och trygghet. Det har under året också pågått dialoger med Viktoriaskolans och Viktoriagården utifrån rådande parkeringssituation. Det är



främst personalen på Victoriaskolan som tycker att situationen är ohållbar. Arbetet fortgår med att hitta en lösning på problematiken som är hållbar även i ett helhetsperspektiv vad gäller parkeringar för olika verksamheter.

## Vi analyserar inköpens klimatpåverkan och ställer krav i prioriterade upphandlingar

*Det innebär att kommunen bedömer var klimatkrav i upphandlingar gör störst nytta (utöver upphandlingar som tas upp i klimatlöfte 4) och ställer krav i minst tre upphandlingar under året.*

Ja, genomfört. Skara kommun har i samverkan med Upphandlingsstaben i Lidköping och de andra V6 kommunerna utvecklat en enklare form för att analysera inköpens klimatpåverkan i prioriterade upphandlingar.

## Vi minskar inköpen av fossilbaserade engångsprodukter

*Det innebär att kommunen helt går ifrån minst en fossilbaserad engångsprodukt eller erbjuder minst fem nya beställningsbara alternativ av flergångsprodukter och/eller engångsprodukter tillverkade av återvunnet eller förnybart material för kommunens verksamheter. Produkterna ska vara andra än de som förbjuds enligt EU:s engångsplastdirektiv.*

Ja, genomfört. Lokalvården köper numera sopsäckar som är 100 procent återvinningsbara, samt insatspåsar som vid förbränning blir endast koldioxid och vatten. I den mån det går så arbetar lokalvården med att utesluta insatspåsar. T.ex. Harven och Källby förskola använder inga påsar på toaletterna.

## Vi använder cirkulära möbler

*Det innebär att kommunen inreder med minst 20 procent cirkulära möbler (mätt i antal eller kostnad) i kommunens organisation. Med cirkulära möbler menas att de repareras och används på nytt, köps begagnade eller återbrukas internt.*

Nej, men påbörjat. Återbruk har skett inom bland annat Stureplan. Remake har skett av den öppna ungdomsverksamhetens möblemang. Inventarier och utbildnings-/lekutrustning inne och ute återbrukas löpande samt vid avveckling/öppning av förskolenheter/-avdelningar och lärmiljöer i skolan. Exempelvis Skattkistan, vandrarhemmet/Myrstacken. Intern cirkulation vid omflyttning och nyttiggörande av möbler och utrustning så att det inte slängs bort. Dagligverksamhet och sysselsättning hämtar och levererar, förvarar möbler och reparerar dem.



## Vi möjliggör för medborgarna att låna/hyra produkter i stället för att köpa

*Det innebär att kommunen kan visa att minst tre olika insatser pågår varav minst en initieras under 2022. Det kan ske genom samverkan med näringslivet för att erbjuda fler hållbara tjänster, att skapa plats i bostadsområde för att dela saker, att kommunen erhåller platser att reparera eller liknande.*

Ja, genomfört. Sedan flera år drivs Fritidsbanken som ett bibliotek fast med sport- och fritidsprylar. Här kan man låna utrustning för en aktiv fritid, som t.ex. skidor, skridskor, snowboards, golfklubbor och mycket mer. Ny åtgärd för i år är att några el-cyklar har funnits att hyra på några utvalda boenden under våren och sommaren. Kommunen har även utrett ökat återbruk från återvinningscentralen Rödjorna och en återvinningsgalleria, men tyvärr är det inte möjligt att få plats med en återvinningsbod på grund av platsbrist på Rödjorna.

## Vi mäter matsvinn i offentlig verksamhet och har mål

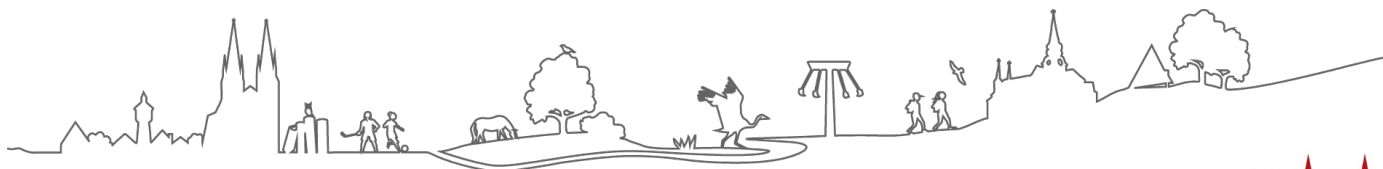
*Det innebär att kommunen sätter och följer upp mål samt arbetar med rutiner för att undvika matsvinn genom förebyggande åtgärder. Kommunen ska mäta matsvinnet med ett uppsatt mål på max 45 g/portion i genomsnitt (lunch eller middag). I siffran ingår alla tre typer av svinn: kökssvinn, serveringssvinn och tallrikssvinn.*

Nej, men påbörjat. Kostavdelningen har gjort matsvinns mätningar sedan 2009. Två gånger per år. En fyra veckorsperiod på våren och en fyra veckorsperiod på hösten. Sedan 2009 har matsvinnet minskat.

Under 2022 var matsvinnet 42 gram per person, i procent 11 procent. Matsvinnet är fördelat lika mellan tallrikssvinn och köks/serveringssvinnet. Omsorgen har inte påbörjat sin matsvinnsmätning under 2022.

## Vi beräknar klimatpåverkan från maten i offentlig verksamhet och har mål

*Det innebär att kommunen i sitt arbete med menyplanering och råvaruval beräknar måltidens klimatpåverkan och har satt mål att klimatpåverkan ska vara maximalt 0,9 kg CO<sub>2</sub>e/måltid i snitt under minst en månad. Alternativt har satt mål att nyckeltalet för samtliga inköpta livsmedel ska minska till 1,7 kg CO<sub>2</sub>e/kg inköpta livsmedel.*



Ja, genomfört. Genom att minska på mängden serveringar med nötkött. Inte servera ris, arbeta med mer grönsaker i maträtterna har utsläppen på koldioxidekvivalenter minskat. Under 2022 var klimatpåverkan på livsmedel i kommunen 1,4 kg CO<sub>2</sub>e per kilo livsmedel.

## Vi genomför energieffektiviseringar

*Det innebär att kommunen startar upp minst ett projekt för energieffektivisering i egna fastigheter med exempelvis Totalmetodik från Belok eller motsvarande.*

Ja, genomfört. Kommunen har genomfört energieffektiviseringar för över tre miljoner kronor under 2022. Bland annat har Ardala skolan (fått injustering av värmesystem), Badhuset, Brandstationen, Harven, Gällkvistskolan, Idrottshallen, Katedralskolan, Valleskolan (byte till LED-armatur med närvarostyrning), Harven (byte till ny växlare samt en ny varmvattensberedare), Katedralskolan (installation av spjäll och smart styr för att stänga luftflöden och kyla till rum där ingen vistas i), Nya Biblioteket (konvertering till vätskeburna konvektorer och LED-belysning med färre armaturer och smart belysningsstyrning), Valleskolan (injustering av värmesystemet och installation av modern teknisk VVS-utrustning med stöd för larm). Service & Teknik har tillsammans med de andra förvaltningarna arbetat med att minska elanvändningen med 5 procent och minska effektuttagen vid kritiska tidpunkter.

## Vi installerar solenergi

*Det innebär att solceller prövas i alla nybyggnadsprojekt i kommunal regi och att minst en anläggning installeras i kommunen.*

Ja, genomfört. Centrumbostäder har under året monterat solceller på Kaplansgatan 18 med en effekt av 55kW. I december 2021 driftsattes Viktoriaskolans solcellsanläggning. Anläggningen producerade 125 MWh under 2022 och har en effekt på 136kW. Under 2022 har Service och teknik projekterat för fler solcellsanläggningar. Solcellsmedel avsatta för 2022 överförs till 2023 och en upphandling genom ADDA kommer ske under slutet av Q1.

## Vi har en koldioxidbudget

*Det innebär att kommunen har en politiskt antagen koldioxidbudget och arbetar för en årlig utsläppsminskning i linje med vad koldioxidbudgeten visar behövs för att nå Parisavtalet. Alternativt har ett politiskt beslut att arbeta för en årlig utsläppsminskning med hänvisning till Västra Götalandsregionens koldioxidbudget.*



Nej, men påbörjat. Målsättningen är att ta fram en färdplan och ett långsiktigt arbetssätt som leder till minskade koldioxidutsläpp som ligger i linje med kommunens koldioxidbudget (drygt 12 procent per år fram till år 2030). Men först behöver kommunen bestämma sig för om planen ska gälla enbart för kommunorganisationen eller hela kommunen. Detta har inte bestämts än och förhoppningsvis kan det beslutas i år istället.

## Vi finansierar investeringar i egen verksamhet genom grön obligation

*Det innebär att kommunen gör minst en investering genom grön obligation som kommunen gett ut själv eller via gröna lån från Kommuninvest eller liknande. Gröna obligationer är ett sätt att låna pengar till egna klimat- och miljöprojekt och samtidigt erbjuda investerare attraktiva investeringsformer.*

Ja, genomfört. Kommunen har i år finansierat alla investeringar i egen verksamhet genom grön obligationer/lån.

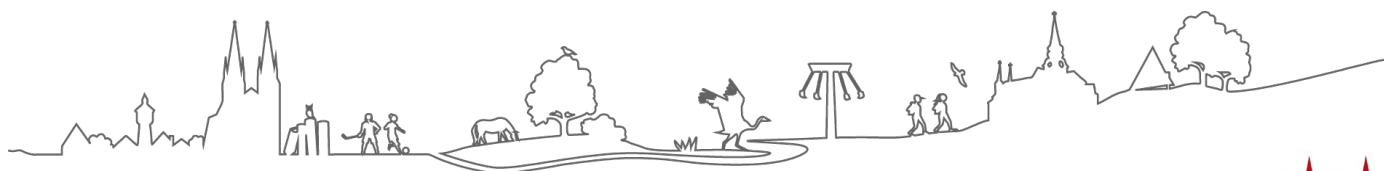
## Vi arbetar aktivt med invånarnas engagemang för klimatet

*Det innebär att kommunen bjuder in invånarna till dialog om klimatåtgärder för att skapa mer delaktighet och skynda på omställningen. Detta kan ske i form av dialogmöten eller workshops dit allmänheten och/eller föreningar/organisationer bjuds in. Kommunen ska återkoppla och kommunicera hur resultatet från dialogen tas omhand.*

Ja, genomfört. Under 2022 har flera insatser genomförts i samverkan med invånare för att skapa mer delaktighet om klimatet och skynda på omställningen till ett mer klimatsmart samhälle. I juni genomfördes en vattenvårdsdag vid Lundsbrunns Golfklubb. Dagen genomfördes i samverkan mellan golfklubben, Götene kommun, Vattenrådet Vänerns sydöstra tillflöden och representanter från V6 kommunerna. Syftet med dagen var att visa på behovet av bra vattenvårdande insatser, vikten av vattenkvalitet och de ekosystemtjänster de ger och värdet av biologisk mångfald.

I Västra Skaraborg fanns det under sommaren 2022 flera olika mobilitetslösningar inom SMART projektet för att besökare och lokalbefolkning skulle kunna besöka området på ett hållbart sätt. Inom SMART projektet kunde besökare och boende resa i Västra Skaraborg med kollektivtrafiken och hyra en elbil på plats för att upptäcka området.

Skara kommun har tillsammans med de andra V6 kommunerna anordnat två aktiviteter för att öka invånarnas engagemang och förståelse för klimatet. Under



Hållbarhetsfestivalen anordnade V6 kommunerna tillsammans ett par föreläsningar om svenska grödor på slätten (Rätt från slätt) och hur man kan minska sina energikostnader samtidigt som man minskar energiförbrukning och klimatpåverkan (Energi- och klimatrådgivare).



**SKARA**